

Vzdělávací obor výchova k občanství - obsah

6. ročník

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	Kompetence k učení				
	Kompetence komunikativní				
	Kompetence občanské				
	Kompetence k řešení problémů				
	Kompetence sociální a personální				
	Kompetence pracovní				
1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	Žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem (VO-9-1-07)	1.1. Člověk v rytmu času Čas v praktickém životě člověka Cyklus přírody, kalendář Státní svátky a významné dny (zařazeno aktuálně v průběhu celého školního roku)	Svět kolem nás	<i>Lidé a čas</i>	1.-5.
	Žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, škole, v obci. (VO-9-1-10)	1.2. Vztahy mezi lidmi Rodina a vztahy mezi lidmi Náhradní rodinná péče	Svět kolem nás	<i>Lidé kolem nás</i>	1.-5.
	Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. (VZ-9-1-01)	Konflikty v mezilidských vztazích Manželství (právní úprava)	Svět kolem nás	<i>Lidé kolem nás</i>	2.
	Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - manželství. (VO-9-4-06)				
	Žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a	1.3. Finanční a ekonomická gramotnost Základní ekonomické pojmy (příjmy, výdaje, dluh) Pojištění Hospodaření domácnosti (rodinný rozpočet)	Svět práce	<i>Provoz a údržba domácnosti</i>	6.
	princíp vyrovnaného, schodkového a	1.4. Naše škola	Svět kolem nás	<i>Místo, kde žijeme</i>	1.-4.

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	přebytkového rozpočtu domácnosti,	Význam vzdělání	nás		
	dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá	Život v naší škole			
	se rizikům při hospodaření s penězi.	Vzdělávací systém ČR vs. Svět			
	(VO-9-3-02)				
	Žák uvede nejčastější druhy pojištění a				
	navrhne, kdy je využít. (VO-9-3-04)				
	Žák rozlišuje projevy vlastenectví od	1.5. Naše obec, region, kraj			
	projevů nacionalismu. (VO-9-1-02)	Naše město Děčín	Svět kolem	<i>Místo, kde žijeme</i>	2.
	Žák objasní účel důležitých symbolů	Náš region	nás	<i>Lidé a čas</i>	5.
	našeho státu a způsoby jejich používání	Ochrana našeho regionálního přírodního a kulturního bohatství			
	(VO-9-1-01)	1.6. Naše vlast			
		Vlast, vlastenectví, národ	Svět kolem	<i>Domov, vlast, rodný kraj</i>	5.
		Státní symboly	nás		
		Významné osobnosti české historie/současnosti			
		Národní bohatství			
2. STÁT A PRÁVO	Žák rozpoznává netolerantní, rasistické,	2.1. Lidská práva	Svět kolem	<i>Právo a spravedlnost,</i>	5.
	xenofobní a extremistické projevy v	Úvod do lidských práv	nás	<i>základní lidská práva</i>	
	chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti	Rasismus, diskriminace, xenofobie			
	všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Všeobecná deklarace lidských práv			
	(VO-9-1-09)	Základní lidská práva			
	Žák objasní potřebu tolerance ve	Práva dítěte a jejich ochrana			
	společnosti, respektuje kulturní	(poškození práv, konflikty, šikana)			
	zvláštnosti i odlišné názory, zájmy,	Práva a povinnosti			
	způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá	(odpovědnost za dodržování práv)			
	tolerantní postoje k menšinám.				
	(VO-9-1-08)				

Vzdělávací obor výchova k občanství - obsah

7.ročník

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	Kompetence k učení				
	Kompetence komunikativní				
	Kompetence občanské				
	Kompetence k řešení problémů				
	Kompetence sociální a personální				
	Kompetence pracovní				
1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	Žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02)	1.1 Vztahy mezi lidmi Úvod do sociologie (proces socializace) Sociální skupiny Sociální role Mezilidská komunikace Masmédia a jejich vliv Reklama a její vliv	Svět kolem nás	<i>Lidé kolem nás</i>	5.
	Žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (VO-9-1-05)				
	Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. (VZ-9-1-14)				
	Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. (VO-9-1-06)	1.2 Lidská setkání Rozdílnost mezi lidmi (přirozené, sociální) Rovnost/nerovnost mezi lidmi Lidská solidarita	Výchova k občanství	<i>Člověk ve společnosti</i>	6.

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. (VO-9-1-08)	1.3 Zásady lidského soužití Morálka a mravnost Ohleduplnost vůči ostatním/menšinám Etiketa	Svět kol..... Výchova k občanství	<i>Lidé kolem nás</i> <i>Člověk ve společnosti</i>	5. 6.
	Žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. (VO-9-1-04)	1.4 Kulturní život Kultura a umění Kulturní instituce	Svět kolem nás	<i>Lidé a čas</i>	5.
	Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. (VZ-9-1-14)	Ochrana kulturního bohatství Náboženství	Svět kolem nás	<i>Rozmanitost přírody - ochrana přírody</i>	4.
2. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. (VO-9-3-01)	2.1 Finanční a ekonomická gramotnost Lidské potřeby, statky Vlastnictví, majetek Duševní majetek a jeho ochrana (autorská práva, pirátství)	Výchova k občanství	<i>Vlastnictví</i> <i>Finanční a ekonomická gramotnost</i>	5. 6.
	Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví. (VO-9-4-06)				
	Žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. (VO-9-1-03)				
3. STÁT A PRAVO	Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky. (VO-9-4-01)	3.1 Právní základy státu Stát (vymezení pojmu), druhy státního zřízení (dem. x totalita)	Svět kolem nás	<i>Naše vlast</i>	4.
	Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní	3.2 Principy demokracie Vymezení pojmu	Svět kolem nás	<i>Lidé kolem nás - principy demokracie</i>	5.

Platnost od 1.9.2015	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
Hlavní okruhy	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	život občanů. (VO-9-4-03)	Demokracie přímá a nepřímá			
	Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Volby (druhy voleb, volební právo)			
	(VO-9-4-04)	3.3 Státní správa a samospráva			
		Struktura správy ČR			
		Pole působnosti jednotlivých úřadů			
		Úřady v Děčíně			
	Žák uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02)	3.4 Lidská práva	Výchova k občanství	<i>Lidská práva</i>	6.
		Tolerance k národnostním menšinám			
		Lidská práva v dokumentech			

Vzdělávací obor výchova k občanství - obsah

8. ročník

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	Kompetence k učení				
	Kompetence komunikativní				
	Kompetence občanské				
	Kompetence k řešení problémů				
	Kompetence sociální a personální				
	Kompetence pracovní				
1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC	Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. (VO-9-2-01)	1.1 Podobnost a odlišnost lidí Rozdíly mezi lidmi Etapy lidského života Osobnost, vlastnosti osobnosti	Svět kolem nás Svět kolem nás	<i>Chování lidí, soužití lidí</i> <i>Člověk a jeho zdraví</i>	4.-5. 5.
	Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (VO-9-2-02)	1.2 Vnitřní svět člověka Úvod do psychologie Psychické stavy Psychické procesy	Svět práce	<i>Trh práce</i>	8.
	Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. (VO-9-2-03)	Osobnostní rozvoj			
	Žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. (VO-9-2-04)				
2. DROGY	Žák uvádí do souvislostí zdravotní	2.1 Návykové látky	Svět kolem	<i>Člověk a jeho zdraví</i>	5.

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálními patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. (VZ-9-1-13)	Definice, členění Drogy a společnost Legální a nelegální návykové látky	nás		
3. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. (VO-9-3-08)	3.1 Výroba, obchod, služby Dělba práce, výrobní a nevýrobní odvětví Specializace v ekonomice státu			
	Žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny. (VO-9-3-06)	3.2 Finanční a ekonomická gramotnost Principy tržního hospodářství Nabídka a poptávka Záruční doba, reklamace	Výchova k občanství	<i>Finanční a ekonomická gramotnost</i>	6.,7.
4. STÁT A PRAVO	Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí. (VO-9-4-02)	4.1 Právní základy státu Ústava ČR Politická moc - členění (zákonodárná, výkonná, soudní)	Výchova k občanství	<i>Právní základy státu</i>	7.
	Žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. (VO-9-4-05)	Právní systém ČR Morální a právní normy	Výchova k občanství	<i>Zásady lidského soužití</i>	7.
	Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03)	4.3 Lidská práva Listina základních práv a svobod Ochrana lidských práv	Výchova k občanství	<i>Lidská práva</i>	6.,7.
		4.4 Principy demokracie Politický pluralismus, politické spektrum Konstruktivní kritika	Výchova k občanství	<i>Principy demokracie</i>	7.

Vzdělávací obor výchova k občanství - obsah

9. ročník

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	Kompetence k učení				
	Kompetence komunikativní				
	Kompetence občanské				
	Kompetence k řešení problémů				
	Kompetence sociální a personální				
	Kompetence pracovní				
1. STÁT A PRÁVO	Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. (VO-9-4-04)	1.1 Principy demokracie Volby do zastupitelstev (formy, význam)	Výchova k občanství	<i>Principy demokracie</i>	7.,8.
	Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava a pronájem věci. (VO-9-4-07)	1.2 Právní základy státu Státní občanství ČR	Výchova k občanství	<i>Stát a právo</i>	7., 8.
	Žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. (VO-9-4-09)	1.3 Právo v každodenním životě Občanskoprávní vztahy Různé typy smluv a závazky z nich vyplývající Na úřadu	Výchova k občanství	<i>Stát a právo</i>	7., 8.
	Žák rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. (VO-9-4-10)	1.4 Právní řád ČR Trestní řád ČR Orgány právní ochrany Druhy protiprávního jednání, postihy Trestný čin x přestupek	Svět práce	<i>Trh práce</i>	8.
	Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - pracovní poměr. (VO-9-4-06)		Výchova k občanství	<i>Právní řád</i>	8.
	Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich				

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	porušování. (VO-9-4-08)				
	Žák diskutuje o příčinách a důsledcích				
	korupčního jednání. (VO-9-4-11)				
2. STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	Žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení. (VO-9-3-03)	2.1 Peníze Funkce platidel, formy Kreditní x debetní karta, kontokorent Peněžní ústavy (bankovníctví) Státní rozpočet Daňový systém Sociální politika státu	Výchova k občanství	<i>Finanční a ekonomická gramotnost</i>	6.,7.,8
	Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, (VO-9-3-04)				
	Žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jakou součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. (VO-9-3-06)	2.2 Principy tržního hospodářství Podstata fungování trhu Koloběh zboží/peněz Podnikání, formy Pracovní poměr	Svět práce	<i>Zaměstnání</i>	9.
	Žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. (VO-9-3-07)				
	Žák uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. (VO-9-3-05)				
3. MEZINÁRODNÍ VZTAHY,	Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady	3.1 Evropská integrace Evropská unie a ČR	Svět kolem nás	<i>Místo, kde žijeme</i>	5.

Platnost od 1.9.2015

Hlavní okruhy	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence			
	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník	
GLOBÁLNÍ SVĚT	práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. (VO-9-5-01)	3.2 Mezinárodní spolupráce Významné mezinárodní organizace	Výchova k občanství	<i>Naše vlast</i> <i>Stát a právo</i>	6. 7.,8.	
	Žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. (VO-9-5-02)	Zapojení ČR 3.3 Globalizace Globální problémy a jejich řešení	Svět kol... Zeměpis	<i>Základní globální problémy</i> <i>Globální problémy světa</i>	5. 9.	
	Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. (VO-9-5-03)					
	Žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. (VO-9-5-04)					
	Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu. (VO-9-5-05)					
	Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru (VO-9-5-06)					
	4. ČLOVĚK JAKO JEDINEC	Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	4.1 Osobní rozvoj Životní plány a cíle, životní perspektivy	Výchova k občanství Svět práce	<i>Člověk jako jedinec</i> <i>Volba profesní orientace</i> <i>Zaměstnání</i>	8. 9. 9.

Platnost od 1.9.2015	Hlavní kompetence	Učivo	Navázání na dosažené kompetence		
Hlavní okruhy	Očekávané výstupy dle RVP ZV	Metody práce (praktická cvičení)	obor	navázání na již zvládnuté	ročník
	(VO-9-2-02)				

Odpovědná osoba: Mgr. L. Lanč